
 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕНІЗ КӨМЕ ҚАТЫНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p align="center">«Қазақтеңізкөлікфлоты» ұлттық теңіз көлік қатынасы компаниясы» ЖШС</p>	
<p align="center">Құжаттың атауы: «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның ЕҰ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>		
<p>Құжат түрі: Саясат</p>	<p>Код: КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p align="center">29 беттің 2 беті</p>
<p>Өзірлеуші: Комплаенс- офицері Е.С. Мырзаханов _____ 20__ жылғы «__» _____</p>	<p align="center">Мақұлданды ҚТКФ Басқармасының 20__ жылғы «__» _____ шешімімен № _____ Хаттама</p>	<p align="center">Бекітілді ҚТКФ Қадағалау кеңесінің шешімімен 2023 жылғы « 4 » _____ № _____ Хаттама</p>

МАЗМҰНЫ

1. ҚҰЖАТ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ	3
2. ҚОЛДАНЫЛУ АЯСЫ	5
3. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ	6
4. ЖАУАПКЕРШІЛІК	9
5. НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ БАЗА	11
6. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ	12
7. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ ТӘУЕКЕЛІНЕ ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ЖӘНЕ ОНЫҢ АЛДЫН АЛУ БОЙЫНША ШАРАЛАР	13
9. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОНЫ БАСҚАРУ	19
10. САЯСАТТЫ ОРЫНДАМАҒАНЫ (ТИІСТІ ДЕҢГЕЙДЕ ОРЫНДАМАҒАНЫ) ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК 20	
11. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР	21

1. ҚҰЖАТ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ

1.1. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС бизнесті дамытудың маңызды жағдайларының бірі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін заңнаманы қатаң түрде ұстану болып табылатындығына кәміл сенеді.

1.2. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС бизнесті жүргізудің теріс және заңға қарсы әдістерін қатаң түрде қабылдамайтыны туралы мәлімдейді және қазақстандық, шетелдік және халықаралық органдар мен ұйымдар ұсынған сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және одан сақтандыру саласындағы міндеттерді өз еркімен қосымша артады.

1.3. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның Еншілес ұйымдары сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты сыбайлас жемқорлық қызметіне тартуға қарсы іс-қимыл саласында мақсаттар мен міндеттерді ашып жария етеді, осы іс-қимылдың құқықтық негіздері мен негізгі қағидаттарын айқындайды, «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС тарапынан сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру бойынша алынатын шараларды сипаттап көрсетеді, Қызметкерлердің және өзге тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттерін, сондай-ақ Саясаттың ережелерін орындамағаны (тиісті деңгейде орындамағаны) үшін жауапкершілікті белгілейді.

1.4. Осы Саясат мына мақсаттарда әзірленді:

1) «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС қызметінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін қазақстандық және шетелдік заңнама талаптарына, бизнесті жүргізу этикасының жоғары стандарттарына сәйкес келуін қамтамасыз ету;

2) «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның Қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық қызметіне тартылу тәуекелін мейлінше азайту;

3) «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС Қызметкерлері мен оның Лауазымды тұлғалары, Жалғыз қатысушы, инвесторлар, Контрагенттер, мемлекеттік органдардың өкілдері, өзге мүдделі тұлғалар алдында «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысандары мен белгілерін қабылдамайтын компания болып табылатындығы туралы бірыңғай көзқарасты қалыптастыру;

4) сыбайлас жемқорлыққа тартуға қарсы іс-қимыл бойынша «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС қызметін регламенттейтін жергілікті нормативтік базаны құру.

1.5. Саясаттың міндеттері мыналар болып табылады:

1) сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саласында мақсаттарды, міндеттерді және қағидаттарды айқындау;

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 4 беті</p>

2) заңсыз әрекеттерден сақтандыру, оларды анықтау, тойтару және ашып жария ету, сондай-ақ оларды әзірлейтін, жасалуына жол беретін немесе жол берген адамдарды анықтау;

3) негізгі сыбайлас жемқорлық тәуекелі мен алаяқтық тәуекелін сәйкестендіру және оларды мейлінше азайту және/немесе жою бойынша шараларды айқындау;

4) сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жасау мақсатында ҚТКФ корпоративтік мәдениетін қалыптастыру;

5) **сыбайлас жемқорлыққа қарсы қолданыстағы заңнама негізінде** «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді қолданысқа енгізу және оларды ҚТКФ Қызметкерлері мен өзге мүдделі тұлғалардың қаперіне беру;

6) «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларына Саясатта белгіленген қағидаттарды, шектеулерді және талаптарды ұстану міндетін белгілеу;

7) сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлау үшін ақпараттық арналарды қамтамасыз ету;

8) сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру бойынша «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС қабылдаған шараларға түсіндірме беру.

1.6. Осы Саясат бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарын және іскерлік беделді қолдауда «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС бейілділігін ашып көрсетеді. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС абыройлы және адал ұйым ретінде оның өз беделі неғұрлым құнды активтерінің бірі болып табылатындығын мойындай отырып, сыбайлас жемқорлық оның өз бизнесіне және құндылықтарына қауіп төндіреді деп ұғынады. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жасауға қатысты табандылық танытқан ұстанымы - бизнесті жүргізудің негізгі қағидаттарының бірі болып табылады.

1.7. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС тікелей немесе үшінші тұлғаларды (делдалдылық) тарту арқылы жүзеге асырылатын сыбайлас жемқорлық немесе алаяқтық құқық бұзушылықтарының кез келген нысанда жасалуына бүкіл әлем бойынша «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС Қызметкерінің және/немесе Лауазымды тұлғасының өмірі немесе денсаулығына қауіп төндіретін жағдайларды қоспағанда тыйым салады. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС сыбайлас жемқорлықты қабылдамайтыны туралы ашық мәлімдейді және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарынан сақтандыру саласында қосымша міндеттемелерді артады.

1.8. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС өз Қызметкерлеріне және Лауазымды тұлғаларына Саяси маңызды адамдарға «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТҚҚК» ЖШС атынан

	«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты	
Саясат	KMTF-PT-109.1-13	29 беттің 5 беті

ынталандырушы төлемдерді, соның ішінде осы сияқты төлемдерді делдалдар арқылы жүргізуге қатаң тыйым салады.

1.9. Осы Саясат «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС ресми веб-сайтында жариялануға, сондай-ақ интернет желісі және электрондық құжатайналымы жүйесі арқылы таратылуға жатады.

2. ҚОЛДАНЫЛУ АЯСЫ

2.1. Саясаттың «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС барлық қызметкерлерімен және Лауазымды тұлғаларымен орындалуы міндетті болып табылады.

2.2. Саясат мыналарға қатысты қолданылады:

2.2.1. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС;

2.2.2. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары;

2.2.3. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС бірлесе бақыланатын ұйымдары, осы сияқты бірлесе бақыланатын ұйымның басқадай акционерлерінің/қатысушыларының қарсылығы болмаса;

2.2.4. қатысу үлесінің әдісі бойынша шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрсетілген «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС бірлескен кәсіпорындары.

2.3. Егер «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары ішкі нормативтік құжаттарында немесе «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары орналасқан жері бойынша мемлекет заңнамасында Саясат ережелерімен салыстырмалы түрде неғұрлым қатаң талаптар белгіленген жағдайда, еншілес ұйымдары ішкі нормативтік құжаттарының ережелері немесе заңнаманың талаптары қолданылады.

2.4. Саясат «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ компаниялары тобының (қаржы есептілігінің мақсаттары үшін шоғырландырылмаған компаниялар) қаржы инвестицияларына қатысты қолданылмайды.

2.5. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС өз Контрагенттеріне осы Саясат талаптарын ұстануды және өз қызметкерлеріне Саясат талаптарының сақталуын қамтамасыз етуді ұсынды.

2.6. «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары Саясатын қолдану осы сияқты саясаттарды белгіленген тәртіппен әзірлеу және бекіту немесе «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары ішкі құжаттарын осы Саясатпен өзара сәйкестікке келтіру арқылы жүзеге асырылуы мүмкін. Осы ретте осы Саясатта көзделген талаптар осыған ұқсас «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС еншілес ұйымдары саясаттарында және ішкі құжаттарында көрсетілген талаптардан төмен болмауға тиіс.

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 6 беті</p>

3. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И СОКРАЩЕНИЯ

<p>Белсенді пара алушылық</p>	<p>Пара ұсыну, уәде беру, рұқсат ету немесе төлеу (тікелей немесе жанама), сондай-ақ осы сияқты іс-әрекетке көмек көрсету немесе ықпалдасу</p>
<p>Жақын тумаластар</p>	<p>Ата-аналар (ата-анасы), балалары, бала асырап алушылар, асырап алынғандар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері (қарындастары), атасы, әжесі, немерелері</p>
<p>Пара¹</p>	<p>Саяси маңызды тұлғаның өз қызметтік жағдайын пайдалана отырып, пара берушінің мүддесі үшін жасауы мүмкін немесе жасаған іс-әрекеті (немесе керісінше әрекетсіздігі) үшін қабылдаған материалдық құндылықтар (заттай немесе ақшалай) немесе қандай да болмасын мүліктік пайда немесе қызметтер</p>
<p>Жедел байланыс желісі</p>	<p>Байланыс арналары: ҚТКФ «Жедел байланыс желісі»: Сенім телефоны: +7 (7292) 535 823 E-mail: doverie@kmtf.kz «Орталықтандырылған жедел байланыс желісі»: Телефон: 8 800 080 47 47 (ҚР аумағында қоңырау шалу тегін) WhatsApp: 8 771 191 88 16 Интернет портал: www.sk-hotline.kz E-mail: mail@sk-hotline.kz</p>
<p>Лауазымды тұлғалар</p>	<p>ҚТКФ Қадағалау кеңесі және ҚТКФ Басқармасының мүшелері</p>
<p>ЕҰ</p>	<p>ҚТКФ Еншілес ұйымдары</p>
<p>ҚМГ</p>	<p>«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ</p>
<p>ҚТКФ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС</p>
<p>Параға коммерциялық сатып алу</p>	<p>Коммерциялық немесе өзге ұйымда басқарушылық функцияларды орындайтын адамға ақша, бағалы қағаздарды немесе өзге мүлікті заңсыз беру сияқты оның өз қызметтік жағдайын пайдаланғаны, сондай-ақ параға сатып алуды жүзеге асырып отырған адамның мүддесі үшін оны қызмет бабында</p>

¹ «Пара» термині мемлекеттік қызметшіні параға сатып алу ретінде қолданылатын болса, коммерциялық құрылымның қызметкерін параға сатып алуда «Параға коммерциялық сатып алу» термині қолданылады

	қорғаштағаны немесе кемшіліктеріне көзжұмбайлық жасағаны үшін мүліктік сипатындағы қызметтерді заңсыз ұсыну
Контрагент	ҚТКФ шарт/келісім жасасқан не болмаса жасасуын жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға
Мүдделер тартысы	ҚТКФ Қызметкерінің немесе Лауазымды тұлғасының жеке басының пайдасы немесе қызметі ҚТКФ мүдделеріне қайшы келетін немесе қайшылық тудыру ықтималдығы салдарынан оның өз қызметтік міндеттерін тиісті дәрежеде атқармауына және ҚТКФ қатысты мәселелер жөнінде шешімдерді объективті қабылдамауға әкеліп соқтыруы мүмкін кез келген жағдайлар немесе жағдаяттар
Сыбайлас жемқорлық	кез келген нысанда, соның ішінде пара мен параға коммерциялық сатып алу түрінде тікелей немесе делдалдар арқылы материалдық және материалдық емес заңсыз пайда табу, ұсыну, уәде беру, пара беру-алу; және/немесе сыбайлас жемқорлық іс-әрекетін жүзеге асыру кезінде Делдалдық, және/немесе қызметтік жағдайын теріс пайдалану, уәкілеттіктерін теріс пайдалану, сондай-ақ жеке тұлға бола отырып қызметтік жағдайын ҚТКФ заңды мүдделеріне қарсы заңсыз пайдалану, соның ішінде заңсыз пайда табу мақсатында өзі немесе үшінші тұлғалар үшін материалдық және материалдық емес не болмаса атап көрсетілген тұлғаға басқадай жеке тұлғалар арқылы осы сияқты пайда табуды заңсыз ұсыну
Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық	осы үшін Заңмен әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік белгіленген сыбайлас жемқорлық белгілеріне ие құқыққа қарсы кінәлі әрекет (іс-әрекет немесе әрекетсіздік)
Енжар парақорлық	Пара сұрау, талап ету, оны алуға немесе беруге келісімін беру, тікелей немесе жанама
Саяси маңызды адам	1) Мемлекеттік қызметші – Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіппен республикалық немесе жергілікті бюджеттерден не болмаса Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк қаражаты есебінен төленетін мемлекеттік органда мемлекеттік қызметті атқаратын және мемлекет міндеттері мен функцияларын іске асыру

	<p>мақсатында қызметтік уәкілеттіктерді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының азаматы;</p> <p>2) Лауазымда тұлға – тұрақты, уақытша немесе арнайы уәкілеттік бойынша билік өкілдерінің функцияларын жүзеге асыратын не болмаса мемлекеттік органдарда ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларын атқаратын адам;</p> <p>3) Шетелдік лауазымды тұлға – шет мемлекеттің лауазымды тұлғасы, соның ішінде шетелдік жария жиналысының мүшелері, халықаралық ұйымдардың лауазымды тұлғалары, халықаралық парламент жиналысының мүшелері, шет мемлекет судьялары және халықаралық соттың лауазымды тұлғалары, сондай-ақ шет мемлекеттердің әскери күштері мен өзге әскери құрамаларындағы лауазымды тұлғалар</p>
<p>Парақорлыққа/ параға коммерциялық сатып алуға делдалдылық</p>	<p>Пара берушінің/параға коммерциялық сатып алу затын беруші адамның немесе пара алушының/параға коммерциялық сатып алу затын алушының тапсырмасы бойынша параны/параға коммерциялық сатып алу затын (заңсыз сыйақылау) тікелей табыстау не болмаса пара берушіге (немесе) пара алушыларға/осыған қатысушыларға осылардың параны алу және беру/параға коммерциялық сатып алу туралы өзара уағдаластыққа қол жеткізуде не болмаса оны іске асыруда өзгедей ықпалдасу</p>
<p>Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес</p>	<p>ҚТКФ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларының сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру (алдын алу) және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес (тергеу) жүргізу бойынша қызметі</p>
<p>Сыбайлас жемқорлық қызметінде тәуекелдің алдын алу</p>	<p>Корпоративтік мәдениет, ұйымдық құрылым элементтерін, ҚТКФ бойынша сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына жол берілмеуін қамтамасыз ететін ішкі құжаттармен регламенттелген қағидадар мен рәсімдерді жүргізуге бағытталған іс-шаралар</p>
<p>Бірінші басшы</p>	<p>ҚТКФ Бас директоры (Басқарма Төрағасы) немесе оны алмастыратын адам</p>
<p>Қызметкер</p>	<p>ҚТКФ еңбек қатнастарында тұратын және жұмысты тікелей еңбек шарты бойынша орындайтын адам, сондай-ақ</p>

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 9 беті</p>

	<p>агенттіктер арқылы шарт бойынша және азаматтық-құқықтық сипатындағы шарт бойынша тартылатын өзге адамдар</p>
<p>Жекжаттар</p>	<p>Аға-інілер, апа-сіңлілер, ата-аналар және жұбайының (зайыбы) балалары</p>
<p>ҚБ</p>	<p>Құрылымдық бөлімше</p>
<p>ЗСЖ ҚБ</p>	<p>Заңды сүйемелдеуге жауапты құрылымдық бөлімше</p>
<p>ССБЖ</p>	<p>Осы Саясаттың сақталуын бақылау үшін жауапты ҚТКФ Құрылымдық бөлімшесі не болмаса қызметкері</p>
<p>ҚТБЖЖ</p>	<p>Қаржы тәуекелінің бағалымын жүргізу үшін жауапты ҚТКФ Құрылымдық бөлімшесі не болмаса қызметкері</p>
<p>ІАЖҰЖ</p>	<p>Ішкі аудит жүргізуді ұйымдастыру үшін жауапты ҚТКФ Құрылымдық бөлімшесі не болмаса қызметкері</p>

4. ЖАУАПКЕРШЛІК

4.1. Бірінші басшы:

4.1.1. өз бағынысындағы қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардан сақтандыру бойынша қызметтік міндеттерін орындамағаны немесе тиісті деңгейде орындамағаны үшін тәртіптік жазаға тартылады.

4.1.2. тікелей бағынысындағы қызметкерлердің мына жағдайлармен сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін тәртіптік жазаға тартылады:

1) өз бағынысындағы қызметкердің сыбайлас жемқорлық қылмыс жасауы және сыбайлас жемқорлық бұзушылықтардан сақтандыру бойынша қызметтік міндеттерін орындамау немесе тиісті деңгейде орындамау кінәсі өзара байланысты болғаны анықталған болса;

2) өз бағынысындағы қызметкерге қатысты сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін қылмыстық жазаға тарту туралы заңды күшіне енген сот актісі болса не болмаса қылмыстық қудағалау органымен немесе сотпен Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процессуалдық кодексінің 35-бабының бірінші бөлімінің 3), 4), 9), 10), 11), 12) тармақшалары немесе 36-бабы негізінде сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны үшін қылмыстық іс тоқтатылған болса.

4.2. ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде:

1) Саясатпен танысуға және Саясатты ұстану туралы міндеттемеге қол қоюға; Міндеттеме Саясатқа қоса берілген [1-Қосымшаға](#) сәйкес үлгілік нысан бойынша еңбек шартының қосымшасы түрінде ресімделеді;

2) 2-Қосымшаға сәйкес жаднаманы басшылыққа алуға, мұнда жол берілмеуге тиіс сыбайлас жемқорлық мінез-құлқының негізгі ұғымдары мен мысалдары көрсетілді;

3) Қызметкердің іскерлік қасиеттерін бағалау кезінде, соның ішінде оның жоғары қызметке тағайындалған, өзге кадрлық мәселелерді шешкен жағдайда Саясат талаптарының сақталуын ескеруге;

4) Саясатта көзделген шектеулер мен талаптарды қатаң сақтауға, соның ішінде тарту жасауға, сыйкәде алуға; өкілдік шығыстарды, қайырымдылық пен демеушілік көрсету қызметін жүзеге асыруға қатысты саяси қызметке қатысуға; мемлекет өкілдерімен, Саяси маңызды тұлғалармен және қоғамдық ұйымдармен, Контрагенттермен, делдалдармен, үшінші тұлғалармен өзара іс-әрекет жасауға; Мүдеддер тартысына жол бермеуге; есептілікті жүргізуге;

5) мына іс-әрекеттерге кесімді тыйым салуды қатаң сақтауға:

- сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне қатысуға, соның ішінде Саяси маңызды тұлғаларға пара ұсынуға, уәде беруге, пара беруге;

- пара сұрауға және пара (параға коммерциялық сатып алу) алуға;

- Контрагенттерді немесе Контрагенттер арқылы Қызметкерлерді/Лауазымды тұлғаларды параға коммерциялық сатып алуға қатысуға;

- әкімшілік, бюрократтық және кез келген нысанда өзге ресмилікті жеңілдету үшін қандай да болмасын адамдарға және қандай да болмасын адамдардан немесе ұйымдардан, соның ішінде коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдардан, билік органдарынан және жергілікті өзін өзі басқару органдарынан, Саяси маңызды адамдардан өзі үшін, ҚТКФ үшін немесе үшінші тұлғалар үшін пайда түсіру мақсатында төлемдерді жүргізуге, соның ішінде ақшалай немесе оған барабар қаражат, құндылықтар, қызметтер немесе мүліктік және мүліктік емес сипатындағы өзгедей пайда түрінде;

6) ҚТКФ Лауазымды тұлғалары өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде ҚТКФ Контрагенттері мен үшінші тұлғалардың өтініштеріне және пара алуға кесімді тыйым салуды қатаң түрде сақтауға тиіс;

7) ҚТКФ өзге ішкі құжаттарымен белгіленген сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізу сипатындағы талаптар мен шектеулерді (Саясатқа қайшы келмейтін бөлігінде) сақтауға.

4.3. ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары Контрагенттермен өзара іс-әрекет жасау кезінде:

1) іскерлік қатынастарды адал негізде және абыроймен жүргізетін Контрагенттермен ғана іскерлік қатынаста болуға және осы қатынастарды сақтауға, беделіне нұқсан келтірмеуге, шаруашылық қызметті жүргізген кезде жоғары этикалық

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 11 беті</p>

стандарттарды қолдайтынын мәлімдеуге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүргізу бойынша жеке шараларды іске асыруға.

4.4. ССБЖ мыналар үшін жауапты болады:

1) ҚТКФ сыбайлас жемқорлық қызметіне тартылу және Контрагенттермен қатынастарда болу барысында өзге жосықсыз практика тәуекелін азайту мақсатында Контрагенттерді тексеру рәсімін қолданысқа енгізу (беделі, нарықта өз қызметін жүзеге асыру ұзақтығы, сыбайлас жемқорлық дау-жанжалдарына қатыстылығы және өзгесі сияқты ашық қолжетімділікте болатын әлеуетті Контрагенттер туралы мәліметті жинауды және талдауды қоса алғанда).

2) ҚТКФ бойынша сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру бойынша алынып отырған шаралар туралы ақпаратты ҚТКФ ресми веб-сайтында жария ету;

3) Саясатты өзектендіру;

4) Саясат ережелері бойынша оқу ұйымдастыру.

4.4. ЗСЖ ҚБ Контрагенттермен жасасатын шарттарға [3-Қосымшада](#) көзделген үлгілік нысан бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе – сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды ұстану туралы ережелерді енгізу үшін жауапты болады.

4.5. ҚТБЖЖ осы Саясатқа және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелін бағалауды ұйымдастыру үшін жауапты болады.

5. НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ БАЗА

5.1. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасын, халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама мен ҚМГ және ҚТКФ ішкі құжаттарын ескере отырып түзіп жасалды.

5.2. Осы Саясатты түзіп жасаған кезде мына құжаттардың мазмұны есепке алынды:

1) Біріккен Ұлттар Ұйымының сыбайлас жемқорлыққа қарсы конвенциясы (Нью-Йорк қаласында (АҚШ) БҰҰ Бас Ассамблеясы 58-ші сессиясының пленарлық отырысында 2003 жылғы 31 қазанда қабылданды, Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 мамырдағы N 31-IV Заңымен ратификацияланды);

2) «Парақорлыққа қарсы күрес жүргізу туралы» Ұлыбритания заңы (UK Bribery Act 2010), 2011 жылғы 1 шілдеде күшіне енді;

3) 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі;

4) 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;

5) ҚТКФ Іскерлік этика колексі;

6) ҚТКФ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларының мүдделер тартысын реттеу жөніндегі саясаты;

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еу сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 12 беті</p>

5.3. Коммерциялық ұйымдарға қатысты көрсетілген актілердің негізгі талаптары ретінде мыналар болып табылады:

- 1) пара беруге немесе параға коммерциялық сатып алу мәніне тыйым салу;
- 2) Саяси маңызды тұлғаларды параға сатып алуға тыйым салу;
- 3) Делдалдыққа тыйым салу;
- 4) пара алуға немесе параға коммерциялық сатып алу мәніне тыйым салу.

6. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

ҚТКФ өз қызметін жүзеге асыру шеңберінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мына қағидаттарды басшылыққа алады:

6.1. «нольдiк толеранттық» қағидаты (сыбайлас жемқорлықты кез келген нысанда және көрiнiстерiнде қабылдамау) – ҚТКФ Қызметкерлерi мен Лауазымды тұлғаларына, сондай-ақ ҚТКФ атынан әрекет ететiн өзге тұлғаларға тiкелей немесе жанама, жеке өзi немесе қандай да болмасын Делдалдық арқылы осы немесе өзге мемлекетте бизнес жүргiзу практикасының болуына қарамастан сыбайлас жемқорлық iс-әрекетiне қатысуға толықтай тыйым салу;

6.2. «Жоғарыдан ықпал ету» қағидаты – ҚТКФ Лауазымды тұлғалары өз мiнез-құлқымен ҚТКФ Қызметкерлерi алдында бизнестi жүргiзу және сыбайлас жемқорлықты оның кез келген көрiнiстерiнде қабылдамаудың жоғары этикалық стандарттарын ұстану бойынша үлгi болады;

6.3. тиiстi сақтық қағидаты – сыбайлас жемқорлыққа тартылуы немесе сыбайлас жемқорлық көрiнiстерiне толерантты Контрагенттермен iскерлiк қатынастардың тәуекелiн мейлiнше азайту үшiн Контрагент туралы қажеттi және дәйектi ақпаратты алуға бағытталған кешендi шараларды қабылдау және осы бойынша iс-әрекет жасау;

6.4. сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – ҚТКФ сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру, яғни ең алдымен сыбайлас жемқорлық тәуекелiн анықтау және оларды мейлiнше азайтуға бағытталған корпоративтiк мәдениеттi, ұйымдық құрылым элементтерiн, қағидалар мен рәсiмдердi қолданысқа енгiзу бойынша алдын алу шараларын мезгiлiнен бұрын қабылдайды;

6.5. жазалаудан бұлтартпау қағидаты – ҚТКФ корпоративтiк басқарудың барлық деңгейiнде алаяқтық пен сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандары мен көрiнiстерiне ымырасыздығы туралы мәлiмдейдi. Кiнәлi адамдарды жауапкершiлiкке тарту олардың атқарып отырған қызметiне, ҚТКФ еңбек еткен жылдарына және өзге қатынастарға қарамастан белгiленген тәртiппен заңнамамен және ҚТКФ iшкi құжаттарымен жүзеге асырылады;

	«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты	
Саясат	KMTF-PT-109.1-13	29 беттің 13 беті

6.6. мониторинг және бақылау – ҚТКФ сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру және оған қарсы іс-қимыл жасау бойынша қолданысқа енгізілген рәсімдерге мониторинг жүргізуді жүзеге асырады, олардың сақталуын бақылайды және оларды ұдайы жетілдіріп отырады;

6.7. сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық – ҚТКФ сыбайлас жемқорлық проблемаларының жалпы әлеуметтік сипатын және оған мемлекеттік саясат шеңберінде іске асырылатын іс-шаралар сияқты ҚТКФ қызметкерлерінің, Лауазымды тұлғалары мен Контрагенттерінің тарапынан сыбайлас жемқорлыққа ымырасыздықты қалыптастыру арқылы қарсы іс-қимыл жасау қажеттігін ұғынады;

6.8. қызметкердердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға тартылуы – ҚТКФ өз алдына Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысандары мен көріністерінде қабылдамауында жеке ұстанымын қалыптастыруды міндеттерінің бірі ретінде белгілейді. Осы мақсаттарда ҚТКФ Саясатты ұйымдастыру мен оның мазмұнын Қызметкерлердің, сондай-ақ өзге мүдделі тұлғалардың қаперіне берудің барлық деңгейінде қолданысқа енгізу бойынша барлық қажетті шараларды алады. ҚТКФ Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін арттыруға оларды Саясаттың негізгі талаптарына тұрақты оқыту және практикада қолдану арқылы ықпалдасады;

6.9. дәйекті есептілікті жүргізу қағидаты – ҚТКФ бойынша заңнама талаптары және есептілік құжаттамасын жүргізу қағидалары қатаң сақталады. Әрбір шаруашылық өмірдің фактісі бастапқы есепке алу құжаттамасымен ресімдеуге жатады. Бухгалтерлік, басқарушылық және өзге есепке алу түрлерінің деректерін немесе растайтын құжаттарды бұрмалауға немесе жалған беруге жол берілмейді.

7. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ІС-ӘРЕКЕТІНІҢ ТӘУЕКЕЛІНЕ ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ЖӘНЕ ОНЫҢ АЛДЫН АЛУ БОЙЫНША ШАРАЛАР

7.1. Хабардар ету және оқыту

7.1.1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің процесіне тартылған ҚТКФ жаңадан жұмысқа қабылданған Қызметкерлермен/Лауазымды тұлғалармен тиісті корпоративтік мәдениет деңгейін қалыптастыру үшін осы Саясат пен оған байланысты құжаттардың ережелері бойынша кіріспе тренинг жүргізіледі; ҚТКФ жұмыс жасайтын Қызметкерлер/Лауазымды тұлғалар үшін мерзімді ақпараттық тренингтер бетпе-бет нысанда және/немесе қашықтан жүргізіліп отырады.

7.1.2. ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары үшін тренингтер түрінде оқу бетпе-бет нысанда, сондай-ақ ҚТКФ веб-сайтында және ішкі ресурстарында ашық

	«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еу сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты	
Саясат	КМТФ-РТ-109.1-13	29 беттің 14 беті

қолжетімді болатын осы Саясатпен сырттай нысанда немесе қашықтан таныстыру арқылы жүргізіледі.

7.2. ҚТКФ Контрагенттері мен оның ізденушілерін тексеру

7.2.1. Ізденуші кандидаттарды жұмысқа тарту кезінде, заңды тұлғаларға қатысу кезінде, Контрагенттермен және өзге мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау кезінде іскерлік қатынастарды бастау немесе жалғастыру туралы шешімді қабылдамастан бұрын ҚТКФ осылардың сенімділігін, мүдделер тартысының, Саяси маңызды тұлғалармен өзара байланысты болмайтынын тексеруді жүзеге асырады, олардың беделі туралы ақпаратты талдайды.

7.2.2. Ізденушілерді осы Саясатта белгіленген талаптарға сәйкес болуын тексеру рәсімі ҚТКФ ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

7.3. Бухгалтерлік есепке алу және аудит

7.3.1. Барлық мүдделі тараптар үшін ақпараттың қолжетімді болуын қамтамасыз ету мақсатында ҚТКФ бухгалтерлік, салық және басқарушылық есепке алуды жүргізуді заңнамалық және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес жүзеге асырады.

7.3.2. Бухгалтерлік және өзге есепке алу түрлерінде барлық қаржы-шарушылық операциялар олардың толық, дәйекті және айқын берілуін есепке ала отырып ашып көрсетіледі.

7.3.3. ҚТКФ шаруашылық операцияларды оларды бухгалтерлік есепте ашып көрсетпей жүзеге асыруға, бухгалтерлік, басқарушылық және өзге есепке алу түрлерін немесе осыны растайтын құжаттарды бұрмалауға немесе жалған беруге жол бермейді.

7.3.4. ҚТКФ барлық шаруашылық операциялары тиісінше пысықталып, ішкі құжаттардың талаптарына сәйкес осыған уәкілетті Қызметкерлермен бекітіледі.

7.3.5. Заңнамалық талаптарға және ҚТКФ ішкі құжаттарына сәйкес бухгалтерлік есепке алуға және есептілікке тұрақты аудит өткізіліп отырады.

7.4. Өкілдік шығыстарды жүзеге асыру және сыйлықтарды сыйға тарту

7.4.1. Сыйлықтарды қабылдау немесе оларды сыйға тарту, қонақжайлылық таныту құрмет пен ілтипат білдіру белгісі болып табылады, тартымды іскерлік қатынастарды қалыптастырады, бұл жағдайда бұның әдеттегі сый-сипат ретінде іскерлік практикаға сәйкес келуі, ҚТКФ беделіне нұқсан келтіру тәуекелінен аулақ болуы, жасырын сыйақылау болып табылмауы, шешімдерді қабылдауға әсерін тигізбеуі және басқадай адамдар үшін оны осы секілді ұғынуға желеу болмауы талабы қойылады.

7.4.2. Егер Қызметкердің пайымы бойынша сыйлықты сыйға тарту немесе іскерлік кешкі асқа/ланчка шақыру Контрагент немесе үшінші тұлға тарапынан негізделмеген пайда табу жорамалының туындауына әкеліп соқтыратын болса, ол осы жайлы тікелей басшысына, ССБЖ [немесе «Жедел желі» бойынша хабардар етуге тиіс.](#)

	<p align="center">«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p align="center">Саясат</p>	<p align="center">КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p align="center">29 беттің 15 беті</p>

7.4.3. Лауазымды тұлғалар Контрагенттің жеке қаражаты есебінен сый тарту ретінде сыйлықтарды қабылдау немесе іскерлік кешкі асқа/ланчқа шақыру құқығына ие болмайды.

7.4.4. Лауазымды тұлғалар/Қызметкерлер Саяси маңызды тұлғаларға ақшалай қаражат, сыйлықтар, қонақжайлылық белгілерін, қандай да болмасын құндылықтарды беру немесе олардан қабылдап алу құқығына ие болмайды. Саяси маңызды тұлғалардың ҚТКФ ардагерлеріне медаль табыстауға, ҚТКФ Қызметкерлерін марапаттауға, өндірістік объектілердің салтанатты ашылуына, мемлекеттік және ұлттық мейрамдарға орайластырылған іс-шараларға, сондай-ақ ҚТКФ және осы Саяси маңызды тұлғалармен өзара іс-қимылды талқылау мақсатында өзге іскерлік жиналыстарға шақырылған айрықша жағдайларды қоспағанда. Осы ретте аталмыш іс-шаралар/жиналыстар шеңберінде Саяси маңызды тұлғаға басқадай шақырылған адамдармен салыстырғанда артықшылықтар берілмейді.

7.4.5. Сыйлықтарды сыйға тарту бойынша барлық шығыстар және өкілдік шығыстар ҚТКФ ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес шығыстар туралы есептемелерде дұрыс және дәйекті көрсетілуге тиіс.

7.4.6. Сыйлықтар беру және алу, сондай-ақ Өкілдік шығыстар ҚТКФ Іскерлік әдеп кодексі мен заңнамада және ҚТКФ ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

7.5. Қайырымдылық және демеушілік қызметті жүзеге асыру бойынша шектеулер

7.5.1. ҚТКФ мемлекеттік органдарға, коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдарға, олардың өкілдеріне, сондай-ақ өзге тұлғаларға тікелей қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетпейді.

7.5.2. Қайырымдылық және демеушілік көмекті ҚТКФ ҚМГ келісімі бойынша немесе оның тапсырмасы бойынша ғана көрсете алады.

7.6. Саяси қызметке қатысудан бас тарту

7.6.1. ҚТКФ тікелей немесе жанама саяси партиялардың, ұйымдардың және олармен байланысты қорлардың қызметіне қатыспайды, соның ішінде оларды қолдау ретінде демеушілік және өзге төлемдерді жүргізбейді.

7.6.2. ҚТКФ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғалары жеке тұлғалар ретінде жұмыстан бос уақытта өз қалауынша саяси қызметке қатысуға құқылы, егер осы ҚТКФ мүдделеріне зиян келтірмейтін және Мүдделер тартысын тудырмайтын болса.

7.7. Сыбайлас жемқорлық іс-қимылын жасағаны үшін жауапкершілікке тарту

7.7.1. ҚТКФ сыбайлас жемқорлық іс-қимылы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жасау саласында ішкі құжаттардың талаптарын бұзушылыққа жол бергені үшін жедел және бұлтартпас

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ УЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еу сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 16 беті</p>

жауапкершілікке тарту үшін осы сияқты бұзушылықтардың көлемі мен нысандарына қарамастан барлық ықтималды парасатты және заңды күш-жігерін салады.

7.7.2. ҚТКФ осы Саясатпен белгіленген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына жол бергені үшін жауапкершілікке тартылған адамдар туралы ақпаратты белгіленген тәртіппен жария ету құқығына ие болады.

7.8. Жауапқа тарту шараларын қолданудан бас тарту

7.8.1. ҚТКФ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасаудан бас тартқан ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары, егер осы сияқты бас тарту нәтижесінде ҚТКФ қосымша материалдық және материалдық емес пайданы уыстан шығарып алған, шығындарға ұшыраған және заңнаманың немесе осы Саясаттың талаптарын бұзған жағдайда ғана бұны болдырмауға болатын жағдайларға қарамастан тәртіптік жазаға тартылмайды.

7.8.2. ҚТКФ өзінің басқадай Қызметкерімен/Лауазымды тұлғасымен жасалған жорамалды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы адалдықпен хабардар еткен (осы сияқты күдік расталмайтын болса да) ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары жауапқа тартылмауға тиіс деп санайды және жауапқа тарту шараларын уақтылы анықтауға және оларға жол бермеуге ұмтылады.

7.8.3. Осы Саясат ҚТКФ этикалық нормалар мен қағидаттарды ұстану жүйесінде негізгі буын болып табылады және өз әріптестерімен және сыртқы мүдделі тараптармен қатынастарды адалдық, сенімділік негізде ҚТКФ беделі сияқты айналадағы ортаға зиян келтіруі мүмкін іс-әрекеттен аулақ болатындай құруға шақырады.

7.9. «Жедел желі»

7.9.1. ҚТКФ сенімді болудың жоғары деңгейін қолдау, бизнес жүргізу этикасының халықаралық стандарттарын сақтау, сондай-ақ алаяқтық пен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оның жолдарын кесу мақсатында ҚТКФ бойынша Жедел желі жұмыс жасайды.

7.9.2. Жедел желі бойынша хабарласқан кез келген адам өзіне ыңғайлы нысанда, соның ішінде өзіне белгілі болған ҚТКФ ұрлау мен талан-таражға салудың, алаяқтықтың, пара алудың, параға Коммерциялық сатып алудың, Мүдделер тартысының, сыбайлас жемқорлықтың басқадай көріністері және Саясат ережелерін бұзуға жол беру фактілері туралы жасырын түрде хабардар етуі мүмкін.

7.9.3. Әрбір өтініш мұқият пысықталып, пысықталу нәтижелері ҚТКФ жауапты тұлғаларының қаперіне беріледі, тиісті негіздеме болған жағдайда ҚТКФ ішкі құжаттары мен рәсімдеріне сәйкес тиісінше тексеріс жүргізіледі.

7.9.4. Жедел желінің байланыс телефондары Интернет желісінде ҚТКФ ресми веб-сайтында, ақпараттық стендтарда және өзге көпшілік орындарында жарияланады.

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еу сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 17 беті</p>

7.10. Құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау

7.10.1. ҚТКФ өзіне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы тиісінше құқық қорғау органдарын хабардар ету міндеттемесін артады.

7.10.2. Қызметкелер тарапынан құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл мына нысандарда мүмкін болады:

1) құқық қорғау органдарын сыбайлас жемқорлық және алаяқтық белгілеріне ие бұзушылықтарға жол беру жағдайлары туралы хабардар ету;

2) құқық қорғау органдарына сыбайлас жемқорлықтың жолын кесу немесе оған тергеу жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүргізу кезінде ықпалдасу;

3) құқық қорғау органдарының сыбайлас жемқорлықтан сақтандыру және оған қарсы іс-қимыл жасау мәселелері бойынша сұраныстарына жауап беру/осы бойынша отырыстарға (кездесулер) қатысу.

7.11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер және кірістер мен мүлікті декларациялау

7.11.1. Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлғаларға теңістірілген адамдардың, сондай-ақ осы лауазымдарға кандидат болып табылатын адамдардың өзіне берілген өкілеттікті жеке, топтық және өзге қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеліп соқтыруы мүмкін іс-әрекет жасауына жол бермеу мақсатында, осы адамдар сыбайлас жемқорлыққа қарсы мына шектеулерді қабылдайды:

(а) жақын тумаластардың, ерлі-зайыптылар мен жекжаттардың бірлескен қызметте (жұмыс) жасауына жол бермеу;

(б) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарға ие болу немесе табу мақсатында ресми жария етуге жатпайтын қызметтік және өзге ақпаратты пайдалану;

(в) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жағдайларды қоспағанда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметтік міндеттерін орындауына байланысты сыйлықтарды қабылдау.

7.11.2. Атап көрсетілген адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімі жазбаша нысанда тіркеледі.

7.11.3. Осы көрсетілген адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы оларды қызметке қабылдаудан бас тартуға не болмаса оларды атқарып отырған қызметінен босатуға әкеліп соқтырады, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің сақталмауы қылмыстық іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілеріне ие болмаған жағдайда олардың тиісінше қызметті тоқтатуына негіздеме болады.

	«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты	
Саясат	KMTF-PT-109.1-13	29 беттің 18 беті

8. САЯСИ МАҢЫЗДЫ ТҰЛҒАЛАРМЕН ЖӘНЕ ЖҰРТШЫЛЫҚПЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ

8.1. ҚТКФ кез келген Саяси маңызды тұлғалармен көздестірілген сұхбат пен іс-қимыл бамтамашылық, әділдік, айқындық, жауапкершілік пен дәйектілік көзқарасына негізделіп, қолданыстағы заңнамаға және іскерлік этика стандарттарына сәйкес болуға тиіс деп санайды.

8.2. ҚТКФ Қызметкерінің/Лауазымды тұлғасының Саяси маңызды тұлғалармен тиісті деңгейде жасалмаған кез келген іс-қимылына қатаң тыйым салынады.

8.3. ҚТКФ Саяси маңызды адамдардың пайдасына сияқты олардың Жақын тумаластарының, жұбайларының, Жекжаттарының мүдделік пайдасына кез келген төлемдерді жүргізуге, соның ішінде қандай да болмасын артықшылықтарға немесе пұрсаттылықтарға заңсыз ие болу мақсатында ҚТКФ тікелей немесе жанама материалдық немесе өзге пайда табуға жол бермейді, соның ішінде:

1) өкілдік іс-шараларды ұйымдастыру немесе оған қатысу үшін төлемақы (өтемақы) жүргізу;

2) тынығуды, ем-шара алуды және аурудың алдын алуды ұйымдастыру немесе оның төлемақысын (өтмақы) жүргізу;

3) іссапарларды ұйымдастыру немесе іссапар және өзге шығыстардың төлемақысын (өтемақы) жүргізу.

8.4. Саяси маңызды тұлғалардың қатысуымен ҚТКФ жеке қаражаты есебінен іс-шараны ұйымдастырған жағдайда осы сияқты іс-шараның бастамашысы осы іс-шараны ҚТКФ ССБЖ тарапынан алдын ала келісілуін жүргізу қажет болады. Осы ретте өкілдік шығыстар «Самұрық-Қазына» АҚ айқындаған өкілдік шығыстарының лимитінен не болмаса заңнамамен және ҚТКФ ішкі ноормативтік құжаттарымен белгіленген лимиттен жоғары болмауға тиіс.

8.5. ҚТКФ Қызметерлеріне/Лауазымды тұлғаларына заңсыз артықшылықтарға немесе пұрсаттылықтарға ие болу немесе осы секілдіге алмастыру мақсатында Саяси маңызды тұлғаларға тікелей немесе делдалдар арқылы ақшалай қаражатты ұсынуға, уәде беруге, растауға тыйым салынады.

8.6. ҚТКФ Қызметерлеріне/Лауазымды тұлғаларына тікелей немесе делдалдар арқылы Саяси маңызды тұлғаларға кез келген Ынталандырушы төлемдерді ұсынуға, табыстауға немесе осыған уәде беруге тыйым салынады.

8.7. ҚТКФ Қызметерлері/Лауазымды тұлғалары Саяси маңызды тұлғалармен сыбайлас жемқорлық іс-әрекетін жасауға немесе ықпалдасуға ниет білдіру ретінде бағалауы мүмкін мінез-құлық танытпауға міндетті. Осы талаптар ауызша және жазбаша

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еу сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 19 беті</p>

өтініштерді, келіссөздерді қоса алғанда барлық іс-қимыл жасау жағдайларына қатысты қолданылады.

8.8. ҚТКФ Қызметкеріне/Лауазымды тұлғасына Саяси маңызды тұлғадан өзінің жеке пайдасына немесе Жақын тумаластарының, жұбайларының, Жекжаттарының пайдасына ақшалай қаражаттың, қандай да болмасын өзге құндылықтардың, материалдық немесе өзге табыстың өтініш, талап ету, бопсалау, берілуіне тұспалдау ретінде бағалануы мүмкін ақпарат белгілі болған жағдайда, ол осы Саяси маңызды тұлғамен іскерлік қатынастарын тоқтатуға міндетті және осы турасында ҚТКФ ССБЖ **1 (бір) жұмыс күні ішінде хабардар етуге және/немесе Жедел желіге** осы туралы ақпаратты жолдауға тиіс.

8.9. Саяси маңызды тұлғалармен, олардың Жақын тумаластарымен, жұбайларымен, Жекжаттарымен шарттарды жасасу жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелінің факторы болып табылады. Осы секілді тәуекелді бодырмау үшін ҚТКФ ішкі құжаттарға сәйкес осыған ықтимал Қызметкерлерді және Контрагенттерді Саяси маңызды тұлғалармен байланыста болуын тексереді.

8.10. ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары өз іс-әрекетінің заңды болуына немесе этикалық ноормаларға сәйкес келуіне күмәнданған жағдайда олар ҚТКФ ССБЖ кеңес алуға міндетті.

9. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ОНЫ БАСҚАРУ

9.1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелін анықтау және оны бағалау әдісі осы тәуекелді уақтылы және тиімді басқаруды қамтамасыз ететіндей ұйымдастырылуға тиіс.

9.2. ҚТКФ сыбайлас жемқорлық тәуекелін бағалау ҚТКФ Қызметкерлері, Лауазымды тұлғалары, Контрагенттері және ҚТКФ ынтымақтастықта болатын өзге үшінші тұлғалардың тарапынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзышылықтарына неғұрлым жол беретін нақтылы бизнес-процестерді айқындау үшін жүргізіледі.

9.3. ҚТКФ бойынша мынадай сыбайлас жемқорлық тәуекелін бағалау тәртібі белгіленді:

- 1) ҚТКФ қызметін жеке бизнес-процестер түрінде таныту;
- 2) әрбір бизнес-процесс үшін сыбайлас жемқорлық пен өзге құқық бұзушылықтарға жол беру ықтималдығы неғұрлым жоғары «сыни» нүктелер мен бағыттарды айқындау;
- 3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының ықтималдығын сипаттап көрсету: сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты жасаған кезде осыдан түсетін табыс сипатмасы, парақорлық пен параға коммерциялық сатып алудың ықтимал нысандары.

9.4. Сыбайлас жемқорлық тәуекелін басқару мына тәртіппен жүзеге асырылады:

1) ҚТКФ сыбайлас жемқорлық тәуекелінің карталарын әзірлеу, нәтижелер бағалымын және өткізілген іс-шаралардың есептілігін қоса алғанда;

2) арнайы сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді белгілеу, ішкі құжаттарға сәйкес Мүдделер тартысы туралы хабарламаны тұрақты түзіп жасауды қоса алғанда;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы қалыптасқан іс-шаралардың тиімділігін талдау;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы жаңа іс-шараларды әзірлеу (қайта пысықтау) және бұдан бұрын қалыптасқан іс-шараларды одан әрі жетілдіру.

9.5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелін бағалауды ҚТБЖЖ осы Саясатты әзірлеу және қолданысқа енгізу кезінде; Саясатты бекіткеннен кейін жылына кем дегенде бір мәрте жүргізіп отырады.

9.6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қалыптасқан жүйенің тиімділігін мерзімді талдауды бірлескен аудит, сондай-ақ сыртқы кеңес берушілер (аудиторлар) жүргізетін тәуелсіз тексерістер шеңберінде ССБЖ, ІАЖҰЖ және ҚТБЖЖ [жүргізеді](#).

10. САЯСАТТЫ ОРЫНДАМАҒАНЫ (ТИІСТІ ДЕНГЕЙДЕ ОРЫНДАМАҒАНЫ) ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

10.1. ҚТКФ әрбір Қызметкері/Лауазымды тұлғасы атқарып отырған қызметіне қарамастан осы Саясат талаптарын ұстанбағаны үшін жауапты болады.

10.2. ҚТКФ Қызметкерінің/Лауазымды тұлғасының сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын және/немесе алаяқтық іс-әрекет жасауы еңбек міндеттерін өрескел бұзуы болып табылады.

10.3. ҚТКФ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы мәртебесіне және қызметіне қарамастан жауапкершілікке тартылады. Жауапкершілікке тарту Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

10.4. ҚТКФ Қызметкерінің/Лауазымды тұлғасының сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды және/немесе алаяқтық іс-әрекет жасауға қатыстылығы анықталып, белгілі болған жағдайда ҚТКФ осы ҚТКФ Қызметкерін/Лауазымды тұлғасын тәртіптік жазаға тартады, соның ішінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен шартты бұзады.

10.5. Жоғарыда көрсетілген фактілер бойынша негіздеме жеткілікті болған жағдайда, ішкі тергеу материалдары құқық қорғау органдарына осыған кінәлі адамдарды әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тарту туралы арызбен қоса беріледі.

10.6. ҚТКФ зиян және залал келтірілген жағдайда, ҚТКФ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды және/немесе алаяқтық іс-әрекет жасаған адамға қатысты азаматтық талап қою арқылы сотқа шағымдануға құқылы.

11. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

11.1. Іскерлік этиканың халықаралық стандарттарын, бизнесті жүргізудің айқындығы мен ашықтығын сақтау үшін ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары ҚТКФ ішкі құжаттарына сәйкес оларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына жасауға итермелеудің барлық жағдайлары туралы ССБЖ хабардар етуге тиіс.

11.2. ҚТКФ басқадай Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары немесе Контрагенттері іс-әрекетінің заңды болуына күмәнданған, сыбайлас жемқорлық іс-әрекеті, соның ішінде ұрлау, алаяқтық, парақорлық, параға Коммерциялық сатып алу, Мүдделер тартысы және өзге ықтималдығын қоса алғанда ҚТКФ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы, Контрагент немесе өзге тұлға өз күдіктері туралы ҚТКФ ССБЖ_ашық сұхбат нысанында (соның ішінде жасырын түрде) баяндауға не болмаса ҚТКФ ішкі құжаттарымен белгіленген рәсімге сәйкес Жедел желіге хабарлауға құқылы.

1 Қосымша
Еңбек шартына

**«ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ» ҰТКҚК» ЖШС
ЖӘНЕ ОНЫҢ ЕУ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА
ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ
САЯСАТЫ**

1. Қызметкер «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның ЕУ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатының (бұдан әрі – Саясат) және «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС Іскерлік этика кодексiнiң мазмұнымен танысқанын растайды және оларды ұстануға мiндеттi болады.

2. Қызметкер мыналарға мiндеттенедi:

2.1. Сыбайлас жемқорлық іс-әрекетiне тiкелей немесе жанама, жеке өзi немесе үшiншi тұлғалардың Делдалдық етуiмен қатыспауға, соның iшiнде кез келген нысанда (Ынталандырушы төлемдер) ресмилiктi жеңiлдету үшiн қандай да болмасын адамдарға және қандай да болмасын адамдардан және ұйымдардан, соның iшiнде коммерциялық ұйымдарды, билiк және өзiн өзi басқару органдарын, қазақстандық және шетелдiк мемлекеттiк қызметшiлердi, жеке компаниялар мен олардың өкiлдiктерiн қоса алғанда Пара мен төлемдердi ұсынбауға, бермеуге, уәде бермеуге, сұрамауға, соның iшiнде ақшалай қаражат, құндылықтар, қызметтер немесе өзге пайда түрiнде.

2.2. Айналасындағы адамдарға «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС (бұдан әрi – ҚТКФ) мүдделiк таныту немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға немесе оларға қатысуға ниет бiлдiру ретiнде бағалануы мүмкiн мiнез-құлық танытудан аулақ болуға.

2.3. Тiкелей басшыны және Саясаттың сақталуын бақылау үшiн жауапты адамды тез арада:

- Қызметкердi сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға итермелеу жағдайлары туралы;

- Қызметкерге белгiлi болған ҚТКФ басқадай Қызметкерлерiнiң, Контрагенттерi мен өзге тұлғаларының сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарына жол берген жағдайлары туралы;

- Қызметкер алдында туындауы мүмкiн немесе туындаған Мүдделер тартысы туралы хабардар етуге.

3. Қызметкер өз iс-әрекетiнiң, сондай-ақ басқадай Қызметкерлер, Контрагенттер немесе ҚТКФ өзара iс-қимыл жасайтын өзге тұлғалар iс-әрекетiнiң, әрекетсiздiгiнiң немесе ұсыныстарының заңды болмауына немесе этикалық нормаларға сәйкес келмеуiне қатысты туындаған күдiктерi туралы Жедел желiге, Саясаттың сақталуын

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p align="center">«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p align="center">Саясат</p>	<p align="center">КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p align="center">29 беттің 23 беті</p>

бақылау үшін жауапты құрылымдық бөлімшеге хабарлау мүмкіндігімен таныстырылды.

4. Қызметкердің өзін қоса алғанда ҚТКФ ешбір қызметкеріне, егер ол жорамалды сыбайлас жемқорлық фактісі туралы хабардар еткені не болмаса Пара беруден немесе оны алудан, параға коммерциялық сатып алу немесе кез келген басқадай әдіспен пара алу-беруде Делдал болудан бас тартқаны, соның ішінде осы сияқты бас тарту нәтижесінде ҚТКФ уыстан пайда түсіріп алғаны немесе коммерциялық және бәсекелестік артықшылықтарға ие болмағаны үшін оған санкциялар қолданылмайтыны және ҚТКФ тарапынан қудаланбайтыны туралы түсіндірме берілді.

5. Қызметкер қазақстандық және басқадай қолданыстағы заңнаманың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын, Саясат пен Кодексті бұзушылыққа жол бергені үшін тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және/немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылу мүмкіндігі туралы ескертілді.

6. Қызметкерге оның Саясат және қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама қағидаттары мен талаптарына қатысты қосымша сауалдары туындаған жағдайында ол Саясаттың сақталуын бақылау үшін жауапты құрылымдық бөлімшеге өтініш білдіруі мүмкіндігіне ие болатындығы туралы түсіндірме берілді.

20__ жылғы «__» _____ / _____

**«ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ» ҰТКҚК» ЖШС
ҚЫЗМЕТКЕРІНІҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА
ҚАРСЫ ЗАҢЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫН САҚТАУЫ ЖӨНІНДЕ
ЖАДНАМА**

1. Қандай мінез-құлыққа жол берілмейді?

«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның ЕҰ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты (бұдан әрі – Саясат) сыбайлас жемқорлықтың мынадай кез келген нысандарына тыйым салады: қызметтік жағдайын теріс пайдалану, Пара беру (Белсенді парақорлық), пара алу (Енжар парақорлық), Делдалдық, уәкілеттіктерін теріс пайдалану, Параға коммерциялық сатып алу не болмаса жеке тұлғаның өзі немесе үшінші тұлғалар үшін ақша, құндылықтар, өзге мүлік немесе мүлік сипатындағы қызметтер түрінде пайда көру, өзі немесе үшінші тұлғалар үшін өзге мүліктік құқықтарға ие болу не болмаса осы сияқты пайданы атап көрсетілген адамға басқадай жеке тұлғалармен заңсыз беруі үшін өз қызметтік жағдайын «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС (бұдан әрі – ҚТКФ) мүдделеріне қарсы пайдалану, сондай-ақ осы сияқты іс-әрекетті заңды тұлғаның атынан немесе оның мүддесінде жасау.

2. Пара дегеніміз не?

Пара – бұл пара берушінің мүддесінде қабылданатын материалдық құндылықтар (нәрселер немесе ақша) немесе осы адамның өз қызметтік жағдайын пайдалана отырып жасауы мүмкін немесе жасаған іс-әрекеті (немесе керісінше әрекетсіздігі) үшін қандай да болмасын мүліктік пайда көру немесе қызметтерді ұсыну.

Пара ретінде қаржы немесе өзге артықшылықтарды қоса алғанда, әлдебір құндылыққа ие нәрсе болуы мүмкін. Пара ретінде мыналар болуы мүмкін (бірақ ол осымен шектелмейді):

- қаржы төлемдері немесе ақшалай қаражат немесе оның эквиваленттері түрінде төлем жүргізуге уәде беру (мәселен, сыйлық түрінде сертификаттар);
- сыйлықтар, ойын-сауық және құрмет көрсету белгілері (мәселен, жолсапар, тамақтану және пәтерде тұру);
- қызметтерді ұсыну,
- займдар және құндылық түрінде қамтамасыз ету,
- мүлік немесе кез келген түрдегі мүлікте қандай да болмасын үлесі,
- өсімпұлдан қорғау және қандай да болмасын міндеттемелерден босату,
- өзіне тиісті болмайтын сыйақы үшін берілетін әлдебір нәрсе,
- практикалық, жұмыс тәжірибесін немесе уақытша немесе тұрақты жұмыс орнын ұсыну (осы сияқты қызметтерді/игіліктерді Жақын тумаластарына, ерлі-зайыптыларға, Жекжаттарға ұсынуды қоса алғанда),
- саяси немесе қайырымдылық жарналары.

Парақорлықты қорғауда Пара беру қандай да болмасын жергілікті салада, істе, кәсіпте немесе бейімділікте қажетті шаралардың бірі болып табылады деген дәлелдеме қолданылмауға тиіс.

3. Белсенді парақорлық

ҚТКФ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары үшін:

• Ынталандырушы төлемдерді, өзге заңсыз төлемдерді немесе Саяси маңызды тұлғаларға немесе осылардың пайдасына немесе осы сияқты тұлғалардың нұсқауы бойынша артықшылықтарды қоса алғанда пара ұсыну, оған уәде беру немесе төлеу;

• ықпалдасу, делдал болу, жәрдемдесу немесе осы сияқты мінез-құлыққа қолдау көрсету әрдайым жат болады.

Саясатты бұзушылыққа жол беру, егер ҚТКФ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы параны ұсынған, оны төлеуге әрекеттенген немесе төлеген, Саяси маңызды тұлғаға пара берген кезде делдал болған жағдайда туындайды, егер ҚТКФ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы осыған бола пайда көрмейтін болса да.

4. Енжар парақорлық

ҚТКФ Қызметкерлеріне/Лауазымды тұлғаларына:

• пара сұрауға, талап етуге, алуға келісімін беруге немесе оны Саяси маңызды тұлғадан алуға тыйым салынады.

Осы тыйым салу Қызметкердің параны өз пайдасына немесе басқадай адамның атынан алғанына қарамастан қолданылады.

Саясатты бұзуға жол беру, егер ҚТКФ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы параны сұраған немесе талап еткен жағдайда туындайды; пара нақты төленбеуі де мүмкін.

5. Параға коммерциялық сатып алу дегеніміз не?

Параға коммерциялық сатып алу – коммерциялық немесе өзге ұйымда басқарушылық міндеттерді орындайтын тұлғаға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге мүлікті заңсыз беру сияқты оның өз қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін оған мүліктік сипатында қызметтерді заңсыз ұсыну, сондай-ақ параға сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесінде қызмет бабында қорғаштау немесе оның кемшіліктеріне көзжұмбайлық жасау.

6. Артықшылық қай уақытта Пара немесе Параға коммерциялық сатып алу болып саналады?

Артықшылық жағдайға ие болу құндылық жағдайына қарамастан, егер мыналарға ниет білдірген жағдайда Пара болып табылады:

• алушы немесе басқадай тұлға тарапынан (Параға коммерциялық сатып алу) теріс мінез-құлықты ынталандыру немесе көтермелеу; немесе

• коммерциялық артықшылыққа ие болу немесе оны сақтап қалу мақсатында Саяси маңызды тұлғаға оның өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде ықпал ету (заңсыз немесе өзге тәртіппен).

Артықшылық жағдайға ие болу Пара болып табылады, егер:

• ол сыбайлас жемқорлыққа және парақорлыққа қарсы іс-қимыл туралы тиісінше заңдар бойынша заңсыз деп танылса;

- ол басқадай тарап үшін міндеттеме немесе осыған іспеттес міндеттеме тудырса;
- ол белгілі бір адамды артықшылық жағдайды ұсынған адамға немесе осы сияқты адамның ұйымына нақтылы пайда көру немесе жалпы қолдау көрсету мақсатында әрекет жасауға немесе әрекетсіздікке итермелеуді мақсат тұтса;
- ол Саяси маңызды тұлғаға қызметшінің өз қызметтік міндеттеріне қатысты ықпал ету үшін, қызметтік міндеттерді орындауды шапшаңдату немесе осы сияқты тұлға тарапынан жалпы қолдауға ие болу үшін ұсынылған болса;
- ол құны, жиілігі немесе ұсыну әдісі тұрғыдан негізделмеген болса.

7. Нелерге тағыз да тыйым салынады?

Сондай-ақ, Сіз мыналардан аулақ болуыңыз қажет:

- ақшалай қаражатты ұрлау және жалған есептемелерді түзіп жасау, инсайдерлік ақпаратты сату, ақшалай қаражаттың жылыстауы немесе қаражатты заңсыз жымқыру сияқты қылмыстық іс-әрекетті қоса алғанда қаржы тәртібін бұзушылыққа жол беруден;
- ҚТКФ тарапынан алдын ала келісімінсіз активтерді, қаражатты немесе зияткерлік меншікті қоса алғанда ҚТКФ ресурстарын қолдануға немесе оны басқадай тұлғалардың жеке тәртіппен қолдануына қолжетімділікті ұсынудан;
- коммерциялық ұйымның, мемлекеттік (толықтай немесе ішінара) ұйымның жеке қызметкерін немесе Саяси маңызды тұлғаны заңсыз іс-әрекетке мәжбүрлеуден;
- Параны/Параға коммерциялық сатып алуды тікелей немесе жанама, агент немесе мына үлестес тұлға арқылы:
 - a. Саяси маңызды тұлғаға, немесе
 - b. менеджерге, қызметшіге немесе коммерциялық немесе өзге ұйымның қызметкеріне ұсынудан, беруге немесе рұқсат етуден;
- қандай да болмасын ҚТКФ бәсекелесінің, жеткізушісінің немесе тапсырысшының қызметкеріне ҚТКФ өз бәсекелестері алдында тиісті деңгейде болмайтын артықшылыққа әкеліп соқтыруы мүмкін кез келген пайда сияқты адал болмайтын бәсекелік артықшылыққа және бәсекелестік туралы қолданыстағы ережелерді бұзуға әкеліп соқтыруы мүмкін рұқсат болмаған пайданы (мүліктік немесе өзге) ұсынудан немесе беруден;
- ҚТКФ қатысты бәсекелік артықшылыққа заңсыз ие болу мақсатында Саяси маңызды тұлғалармен өзара қалыптасқан қандай да болмасын қатынастарды қолданудан;
- Саясатқа сәйкес заңсыз төлемдер немесе ілтипат көрсету белгілері немесе осы сияқты мінез-құлыққа күмәндануға негіздеме болатын қандай да болмасын жағдаяттар туралы хабардар етпеуден;
- тараптардың бірін қаржы немесе өзге пайда алуға итермелеген іс-әрекетті, соның ішінде алаяқтық жалған мәлімдемелерді жасаудан немесе міндеттемелерден жалтарудан;
- жоғарыда көрсетілген жағдайларды жасырып қалудан немесе хабардар етпеуден.

Жаднамамен таныстым, оны толықтай оқып шықтым және толық көлемде түсіндірме алдым.

ТАӘ.а _____

Қолы _____

Күні _____

Контрагенттермен өзара жасасқан шарттар үшін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе мысал ретінде

1. [Шарт бойынша контрагент атауы] осы шарт бойынша әрекет ететін өзімен үлестес барлық жеке және заңды тұлғалар (бұдан әрі олардың әрбіреуі «Үлестес тұлға» деп аталады), соның ішінде осылармен шектелмейтін [Шарт бойынша контрагент атауы] иелері, директорлары, лауазымды тұлғалары, қызметкерлері мен агенттері осы ескертпе кепілдіктерін сақтауын қамтамасыз етуге міндеттенеді.

2. [Шарт бойынша контрагент атауы] және барлық Үлестес тұлғалар мына іс-әрекетті тікелей немесе жанама жасамауға міндеттенеді:

2.2.1. заңсыз бизнеске ие болуға, оны заңсыз сақтап қалуға немесе заңсыз жүргізуге не болмаса ҚТКФ үшін заңсыз артықшылықтарға ие болу мақсатында мемлекетпен байланыста болған кез келген тұлғаларға қандай да болмасын ақшалай қаражат төлеуге, ұсынуға, уәде беруге не болмаса төлемақы жүргізуге рұқсат беруге;

2.2.2. коммерциялық салада пара алуға тыйым салатын қолданыстағы заңдарды бұзушылыққа жол беретін өзге іс-әрекетті жасамауға, соның ішінде параға коммерциялық сатып алуды және өзге заңға қайшы және бизнесті заңсыз жүргізу әдістерін қосқанда.

3. [Шарт бойынша контрагент атауы] мемлекетпен байланысты тұлға [болып табылмайды]² және оның лауазымды тұлғалары, қызметкерлері не болмаса тікелей немесе жанама меншік иелері болып табылатын Саяси маңызды тұлғаларға [қатысы жоқ]³. [Шарт бойынша контрагент атауы] ҚТКФ қандай да болмасын Саяси маңызды тұлғаның [Шарт бойынша контрагент атауы] лауазымды тұлғасы немесе қызметкері не болмаса [Шарт бойынша контрагент атауы] қатысу үлесін тікелей немесе жанама сатып алған барлық жағдайлар туралы тез арада жазбаша нысанда хабардар етуге міндеттенеді.

4. [Шарт бойынша контрагент атауы] қандай да болмасын заңсыз мақсаттарда емес шаруашылық қызметті заңды жүзеге асыру мақсатында құрылды және қаржыландыру көздеріне заңды ие болады.

5. [Шарт бойынша контрагент атауы] және оның үлестес тұлғалары алаяқтықпен немесе сыбайлас жемқорлықпен байланысты қандай да болмасын заңсыз іс-әрекетті жасағаны үшін сотталмаған және осыған кінәлі деп танылмады. [Шарт бойынша контрагент атауы], егер [Шарт бойынша контрагент атауы] немесе оның қандай да болмасын үлестес тұлғалары осы сияқты заңсыз іс-әрекетті жасағаны үшін сотталған немесе осыған кінәлі деп танылған болса осы туралы тез арада ҚТКФ жазбаша нысанда хабардар етуге тиіс.

² Егер Контрагент мемлекетпен байланысты тұлға болған жағдайда, мәтінді өзгерту қажет болады

³ Болған жағдайда мәтінді өзгерту және ресми лауазымды адамдардың тізбесін алу қажет болады

 <p>ҚАЗАҚТЕҢІЗКӨЛІКФЛОТЫ ҰЛТТЫҚ ТЕҢІЗ КӨМЕ ҚАТНАСЫ КОМПАНИЯСЫ</p>	<p>«Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның еұ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты</p>	
<p>Саясат</p>	<p>КМТФ-РТ-109.1-13</p>	<p>29 беттің 29 беті</p>

6. [Шарт бойынша контрагент атауы] «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС ресми веб-сайтында «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС Іскерлік этика кодексімен (бұдан әрі – Кодекс) және «Қазақтеңізкөлікфлоты» ҰТКҚК» ЖШС және оның ЕҰ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылы саласындағы саясатымен (бұдан әрі – Саясат) танысқанын растайды. [Шарт бойынша контрагент атауы] Кодекс пен Саясатты толықтай ұғынғанын куәландырады.

7. [Шарт бойынша контрагент атауы] осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе талаптары бұзылған немесе бұзулуы мүмкін жағдайда ҚТКФ адал жәрдемдесуге жіне ықпалдасуға міндеттенеді, соның ішінде иеленушілеріне, директорларына, лауазымды тұлғаларына және өзге Үлестес тұлғаларына сауалнама жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

8. [Шарт бойынша контрагент атауы] ҚТКФ қызметіне қатысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе талаптарын бұзған барлық жағдайлар туралы ҚТКФ дер кезінде хабардар етуге міндеттенеді. [Шарт бойынша контрагент атауы] талаптарды бұзушылыққа жол беру жағдайлары туралы хабардар ету үшін Жедел желіні қолдануға міндетті, осы туралы ақпарат ҚТКФ ресми веб-сайтында жарияланды.